

Методика до матеріалу

Перевірці підлягають **особи**, чиї заяви впливають на життя міста чи регіону. Наприклад, голова ОДА, лідер міських чи обласних фракцій, політики рад, голови місцевих державних виконавчих гілок влади тощо.

Перевірці підлягають тільки твердження, що містять **факт**, який можна перевірити. Наприклад, прогнози чи припущення перевірити не можна.

Аналізуватися можуть будь-які **типи тверджень** публічних осіб: коментарі; текстові, аудіо чи відео інтерв'ю; прес-конференції; прес-релізи; брифінги; теле-дебати; ток-шоу; політичні телепередачі; розмови на радіопередачах; звіти про виконану роботу тощо.

В рамках одного матеріалу **допускається** перевірка більше, ніж одної публічної особи. Наприклад, політичне ток-шоу за участі представників кількох політиків. Також допускається перевірка висловлювань одної публічної особи в розширених часових рамках. Наприклад, заяви мера міста на певну тематику протягом якогось періоду.

Чіткого **формату викладу** матеріалів, які будуть розглядатися в рамках конкурсу, немає. Матеріал може бути як в текстовій формі, так і, наприклад, відео.

Матеріал повинен включати такі обов'язкові **елементи**:

1. **Вступна частина.** На початку матеріалу слід вказати ім'я особи, яка перевіряється; її посаду; де саме були зроблені ці твердження (телеканал, телебачення, сайт тощо) з активними посиланнями. Якщо твердження доступні тільки у друкованій формі, їх сфотографувати і прикріпити до роботи. Також ця частина повинна торкатися контексту питань та біографії особи.
2. **Твердження**, що перевіряються подаються у вигляді цитат. Важливо, щоб твердження не були вирвані з контексту, що може спотворити їх
3. **Вердикт** (див. далі)
4. **Аргументація.** В аргументації слід навести докази на користь вердикту. Обов'язковим є активне посилання на аргумент (інтернет сторінка, стаття закону тощо), щоб читач міг сам перевірити ваші твердження. Аргументом може бути твердження експерта, фахівця, експертної групи, організації тощо за умови, що їхні інтереси не пересікаються. Використання суб'єктивних суджень чи припущень автором (авторами) матеріалу не допускається.

Заохочується використання в аргументаціях графіків, таблиць, порівнянь та інших елементів, що полегшують сприйняття контенту.

За умовами конкурсу кожному твердженню варто присудити один з чотирьох **вердиктів**:

1. **Правда.** Твердженні підтверджується відкритими джерелами.
2. **Неправда.** Твердження не підтверджується відкритими джерелами
3. **Напівправда.** Твердження, де інформація вирвана з початкового контексту, має неточності, вводить в оману.
4. **Неможливо перевірити.** Неможливо знайти джерело твердження або неможливо ані підтвердити, ані заперечити йому.

Ось приклади деяких матеріалів з елементами фактчекінгу:

<http://www.factcheck.com.ua/ua/prezident-ukrayini-petro-poroshenko-vkotre-zmanipulyuvav-pokaznikami-ekonomichnogo-rostu-krayini/>

<http://www.factcheck.com.ua/ua/oleg-lyashko-skazav-pravdu-pro-kilkist-pensioneriv-shho-otrimuyut-menshe-1000-griven-v-misyats/>

<http://hromadske.ua/posts/pryzydenta-perevireno-10-tez-vid-poroshenko>

<http://voxukraine.org/2016/10/26/voxcheck-roku-broshura-taruty/>

<http://voxukraine.org/2016/11/07/kvartyrne-pytannya-ua/>

<https://www.youtube.com/watch?v=fRJD3TOZBsE>